

Toiminta- ja taloussuunnitelma 2026

Päijät-Hämeen Liikunta ja Urheilu ry

Hyvää oloa
liikunnalla!

Sisällys

1.	Päijät-Hämeen Liikunta ja Urheilu ry	3
2.	Toimintaympäristö	4
2.1	Toiminnan lukuja vuodelta 2026	5
3.	Uusi strategia - Liikkeen aika	6
4.	"Liikkeen aika" – strategia 2035	7
4.1	Strategian päävalinnat 2026-2028	8
4.2	Strategian mahdollistajat 2026-2028	9
5.	Toiminnan tavoitteet, toimenpiteet ja mittarit vuonna 2026	10
5.1	Aktiiviset ja uudistuvat seurat 2026	11
5.2	Liikkuvat kunnat 2026	12
5.3	Osaaminen ja tietopalvelut 2026	14
5.4	Palvelukonsepti 2026	15
5.5	Sidosryhmäyhteistyö 2026	16
5.6	Toimintaa tukevat hankkeet 2026, PHLU päätoteuttajana	17
5.7	Toimintaa tukevat hankkeet 2026, PHLU osatoteuttajana	18
6.	Hallinto	19
7.	Talous	20
8.	Vastuullisuus	22
9.	Liikkuva Päijät-Häme -ohjelma 2030	23

Toiminta- ja taloussuunnitelma 2026

Valokuvat: PHLU

Ikonit: canva.com kuvapankki

Päijät-Hämeen Liikunta ja Urheilu ry

www.phlu.fi

Urheilukeskus

Salpausselänkatu 8

15110 Lahti

1. Päijät-Hämeen Liikunta ja Urheilu ry

Päijät-Hämeen Liikunta ja Urheilu ry (PHLU) on liikunnan aluejärjestö, joka toimii alueellaan liikunnan ja urheilun kokoavana voimana, yhteistyön rakentajana, palveluiden tuottajana sekä liikunnan ja urheilun etujen ajajana yli kunta- ja lajirajojen.

Tärkeimpiä sidosryhmiä ovat seurojen ja kuntien lisäksi muut liikunnan aluejärjestöt, Suomen Liikunnan Alueet ry, urheiluopistot, alueen muut oppilaitokset ja korkeakoulut, yritykset, Päijät-Hämeen Urheiluakatemia, Päijät-Hämeen liitto, Päijät-Hämeen hyvinvointialue, Etelä-Suomen aluehallintovirasto, opetus- ja kulttuuriministeriö, Suomen Olympiakomitea, Suomen Paralympiakomitea sekä Liikkuvat -kokonaisuus.

PHLU:n toiminta pohjautuu "Liikkeen aika" -strategiaan, Suomi Liikkeelle hallitusohjelman linjauksiin, opetus- ja kulttuuriministeriön ja alueiden yhteiseen tavoiteasiakirjaan sekä maakunnallisiin strategioihin ja ohjelmiin. Toimintaa ohjaa myös alueelta tulleet tarpeet ja toiveet.

Toiminnan vaikuttavuutta seurataan ja arvioidaan toiminnan tulosten ja mittareiden kautta. Seurannan mittareina ovat mm. toteutuneet koulutukset, verkostotilaisuudet, kohtaamiset, kontaktit, osallistujamäärät sekä toiminnan ja kyselyiden kautta saadut palautteet. PHLU:lla on käytössä myös Rajattomasti liikuntatietoa -tietokanta, josta saadaan seuratoimintaa, liikunnallista elämäntapaa ja toimintakykyä ilmaisevia indikaattoreita alueellisesti ja kuntakohtaisesti.

Kaikessa toiminnassa huomioidaan vastuullisuus vastuullisuusohjelman tavoitteiden mukaisesti.

PHLU on yksi Suomessa toimivasta viidestätoista liikunnan aluejärjestöstä. Kaikki aluejärjestöt (15) ovat laajoissa verkostoissa toimivia, itsenäisiä ja yhteiskuntavastuullisia liikunnan alueellisia asiantuntija-, palvelu- ja kehittämisyksiköitä.

Suomen Liikunnan Alueet ry on liikunnan aluejärjestöjen palvelu- ja yhteistyöjärjestö. Sen tehtävänä on koordinoida liikunnan aluejärjestöjen yhteistä tekemistä ja toimia niiden yhteistyön kehittäjänä.

Tavoitteena on helpottaa niin sisäistä yhteistyötä kuin yhteistyötä eri toimijoiden kanssa. Järjestön perustajina ja jäseninä ovat kaikki liikunnan aluejärjestöt mukaan lukien PHLU.

2. Toimintaympäristö

TOIMINTA-ALUE

- Toiminta-alue koostuu 15 kunnasta.
- Toiminta-alueella on n. 230 000 asukasta.
- Toiminnassa on mukana 205 järjestö- ja kuntajäsentä.
- Alueella on 117 päiväkotia, joista 90 % on mukana Liikkuvat-ohjelmassa (Seuranta-Virveli).
- Alueella on 96 perus- ja toisen asteen koulua, joista 80 % on mukana Liikkuvat-ohjelmassa (Seuranta-Virveli).

SEURATOIMINTA

- Toiminta-alueella on yhteensä 316 urheiluseuraa (Seuratietokanta).
- Päijät-Hämeen kunnissa toimivissa seuroissa on noin 50 000 jäsentä (Seuratietokanta).
- Seuroista tähtiseuroja on 23.
- Seuroista PHLU:n jäsenenä on 155 seuraa.

LIKKUMATTOMUUDEN KUSTANNUKSET

- Päijät-Hämeessä liikkumattomuuden kustannukset ovat vuosittain yli 60 miljoonaa euroa ja paikallaan olon kustannukset lähes 65 miljoonaa euroa. (Valtakunnantasolla noin 4,7 miljardia euroa vuodessa).

LIKKUMINEN ERI IKÄRYHMISSÄ

Harrastaa hengästyttävää liikuntaa vapaa- ajallaan korkeintaan 1h viikossa (Kouluterveyskysely 2023)

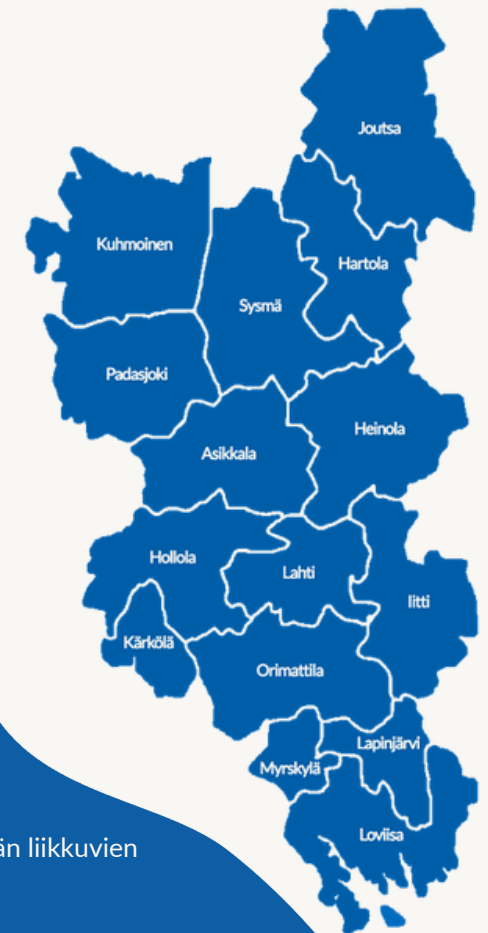
- 27 % 8.-9.-luokkalaiset
- 25 % lukion 1.-2. vk
- 40 % ammatillisen 1.-2. vk

Terveysliikuntasuosituksen mukaan liian vähän liikkuvien osuus (TerveSuomi 2023)

- 58 % 20-vuotta täyttäneet
- 53 % 20-64-vuotiaat
- 66 % 65-vuotta täyttäneet

MOVE! MITTAUKSET

Perusopetuksen 5. ja 8. vuosiluokkien oppilaiden fyysisen toimintakyvyn Move! Mittauksissa (2024) on todettu heikko fyysinen toimintakyky 40.9 %:lla päijäthämäläisissä lapsissa ja nuorissa.

2.1 Toiminnan lukuja vuodelta 2024

82

Koulutusta

1 458

Osallistujaa

134

Työllistettyä

64

Yhdistystä

359

Liikuntaneuvonnan
asiakasta

1 094

Asiakaskäyntiä

66

Tapahtumaa

4 778

Osallistujaa

79

Verkostotilaisuutta

1 078

Osallistujaa

2 601

Sparraus- ja
kehittämistilaisuutta

4 266

Osallistujaa

46

Kuntotestaus-
tapahtumaa

1 722

Osallistujaa

3. Uusi strategia

Päijät-Hämeen Liikunta ja Urheilu ry:n (PHLU) strategia on päivitetty.

Uusi rullaava strategia 2035 korostaa, että liike on enemmän kuin liikuntaa – se on hyvinvointia, energiaa ja iloa, joka näkyy arjessa ja yhteisöissä. Tavoitteena on luoda yhteinen liike, joka saa ihmiset, erityisesti lapset ja nuoret, liikkumaan enemmän.

Visiomme 2030

Liike kuuluu kaikille – jokainen voi liikkua, harrastaa ja voida hyvin. PHLU on esimerkki siitä, miten yhteinen liike rakentaa hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä.

Missiomme

PHLU yhdistää seurat ja kunnat rakentamaan liikkuvampaa arkea, tukee päätöksentekoa, vahvistaa seurojen elinvoimaa ja tuottaa osaamista, tietoa ja palveluja vaikuttavien tekojen tueksi.

Tavoite

Strategia 2026-2028 - Liikkeen aika

Tavoitteemme strategiakaudelle 2026-2028 Käynnistämme liikkeen, joka yhdistää kunnat ja seurat yhteiseen tekemiseen, vahvistaa yhteisöllisyyttä ja saa ihmiset, erityisesti lapset ja nuoret, liikkumaan enemmän.

Vahvistamme PHLU:n roolia liikkeen moottorina - kokoavana, vaikuttavana ja uudistavana voimana, joka saa aikaan yhteistyöstä, uusia toimintatapoja ja näkyvää muutosta liikkumisessa.

PHLU on liikunnan aluejärjestöjen verkostossa johtava vaikuttaja ja edelläkävijä.

Haluamme olla tulevaisuudessa rohkea suunnannäyttäjä ja malli muille.
Sen toteuttaminen vaatii uudenlaisia valintoja ja toimintamalleja.

4. "Liikkeen aika" – strategia 2035

Strategia 2026-2028

Käynnistämme liikkeen, joka yhdistää seurat ja kunnat yhteiseen tekemiseen, vahvistaa yhteisöllisyyttä ja saa ihmiset, erityisesti lapset ja nuoret, liikkumaan enemmän.

Päävalinnat

Aktiiviset ja uudistuvat seurat

Seurat ovat liikuntakulttuurin sydän.

Tavoitteemme on vahvistaa seurojen osaamista, johtamista ja taloudellista kestävyyttä.

Tuemme seuroja tarjoamaan monipuolisia, saavutettavia ja turvallisia harrastuspolkuja sekä luomaan yhteisöjä, joissa ihmiset voivat kasvaa ja kehittyä.

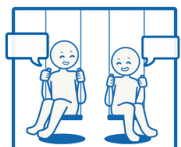
Liikkuvat kunnat

Kunnat ovat liikkeen ja hyvinvoinnin toteuttajina.

Tavoitteemme on, että liikunta ja hyvinvointi ovat osa kuntien strategiaa, päätöksentekoa ja palveluita. Liikunta nähdään investointina ihmisten terveyteen, osallisuuteen ja elinvoimaan.

Strategian mahdollistajat

OSAAMINEN JA TIETOPALVELUT

Kehitämme osaamista ja jaamme uusinta tietoa, jotta seurat ja kunnat voivat tehdä entistä vaikuttavampia ratkaisuja.

Tarjoamme tutkittuun tietoon perustuvia ratkaisuja ja työkaluja päätöksenteon tueksi.

PALVELUKONSEPTI

Rakennamme monipuolisia ja helposti saavutettavia palveluja, jotka tukevat jäseniämme arjessa ja kehittämistyössä.

SIDOSRYHMÄYHTEISTYÖ

Kokoamme kumppaneita yhteen ja johdamme hankkeita, joissa syntyy uusia mahdollisuuksia liikkumisen lisäämiseksi.

4.1 Strategian päävalinnat 2026-2028

Aktiiviset ja uudistuvat seurat

Seurat ovat liikuntakulttuurin sydän. Tavoitteemme on vahvistaa seurojen osaamista, johtamista ja taloudellista kestävyyttä. Tuemme niitä tarjoamaan monipuolisia, saavutettavia ja turvallisia harrastuspolkuja sekä luomaan yhteisöjä, joissa ihmiset voivat kasvaa ja kehittyä.

Seurajohtamisen tukeminen ja kehittäminen muuttuvassa toimintaympäristössä
Osaamispolkujen rakentaminen seurojen arkeen
Vastuullisuusteemojen tukeminen
Tiedolla johtamisen ja digitalisaation hyödyntäminen seurojen arjessa
Seura-kuntaverkostojen kehittäminen

Elinvoimaiset ja houkuttelevat seurat
Monipuoliset ja saavutettavat harrastusmahdollisuudet
Vastuullinen, avoin ja yhteisöllinen toimintakulttuuri

Seurojen määrä ja aktiivisuus
Koulutuksiin ja verkostotilaisuuksiin osallistuneiden määrä
Harrastajamäärät ja saavutettavuusindikaattorit

Keskeiset toimenpidekokonaisuudet

Keskeiset tulokset

Mittarit

Liikkuvat kunnat

Kunnat ovat liikkeen ja hyvinvoinnin mahdollistajia. Tavoitteemme on, että liikunta ja hyvinvointi ovat osa kuntien strategiaa, päätöksentekoa ja palveluita. Liikunta nähdään investointina ihmisten terveyteen, osallisuuteen ja elinvoimaan. Yhteistyötä kuntien suuntaan tehdään kuntakumppanuuden kautta yhteisten tavoitteiden mukaisesti.

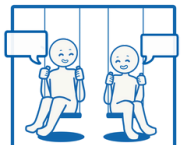
Kuntien liikuntapoliittisen työn tukeminen ja sparraus
Liikkuvat-kokonaisuuksien toimenpiteiden jalkauttaminen
Liikuntaneuvonnan ja matalan kynnyksen palveluiden edistäminen
Kunta - koulu - seura yhteistyön vahvistaminen (harrastaminen)
Lähiliikuntapaikkojen ja kestävien olosuhteiden kehittäminen
Kuntien työpaikkojen henkilöstöliikunnan kehittäminen

Liikuntamyönteinen päätöksenteko ja arki
Lisääntyvä liikkuminen kaikissa ikäryhmissä
Kuntien välinen yhteistyö tiivistynyt edelleen

Liikunta-aktiivisuuden kehitys (Sotkanet, THL)
Liikuntaneuvonnan ja **palvelujen** tavoittavuus
Liikuntastrategioiden ja ohjelmien toteutuminen

4.2 Strategian mahdollistajat 2026-2028

1. Osaaminen ja tietopalvelut

TAVOITE 2028

Seuroilla ja kunnilla on käytössään ajankohtaista tietoa päätöksenteon tueksi sekä vahvaa osaamista johtamisessa ja seuratoiminnassa.

PHLU:n oma asiantuntijuus pohjautuu strategiaan sekä mahdollistaa palvelukonseptin toteuttamisen ja sidosryhmäyhteistyön.

Ylläpidämme ja kehitämme asiantuntijaverkostoa ja toimintamallia seurojen, kuntien ja muiden kumppaneiden käytettäväksi.

2. Palvelukonsepti

TAVOITE 2028

Tarjoamme ajantasaisia, laadukkaita ja helposti saavutettavia asiantuntijapalveluja, jotka tukevat seuroja, kuntia ja muita toimijoita liikunnan ja hyvinvoinnin edistämisessä.

Palvelukonsepti, sen toimintamalli, kohderyhmät ja keskeiset sisällöt on määritelty ja sen keskeiset palvelut ovat toiminnassa.

Palvelukonsepti on liiketoiminnallisesti kestävä ja kannattava.

3. Sidosryhmäyhteistyö

TAVOITE 2028

Yhdistämme toimijoita yli maakunta-, kunta-, seura-, laji- ja organisaatorajojen.

Teemme verkostomaista yhteistyötä kuntien eri toimialojen, hyvinvointialueen, urheiluseurojen, järjestöjen, oppilaitosten, yritysten ja muiden kumppaneiden kanssa. Yhteistyö sisältää palvelujen ja hankkeiden yhteiskehittämistä, resurssien ja osaamisen jakamista, osallisuuden vahvistamista sekä yhteistä viestintää ja näkyvyyttä kuntalaisten hyvinvoinnin tukemiseksi.

Olemme rakentaneet vaikuttavan ja tehokkaan mallin alueellisten ratkaisujen kehittämiseen ja toteuttamiseen.

5. TOIMINNAN TAVOITTEET, TOIMENPITEET JA MITTARIT VUONNA 2026

PÄÄVALINNAT:

- 5.1. Aktiiviset ja uudistuvat seurat ja
- 5.2. Liikkuvat kunnat

STRATEGIAN MAHDOLLISTAJAT:

- 5.3 Osaaminen ja tietopalvelut
- 5.4 Palvelukonsepti
- 5.5 Sidosryhmäyhteistyö ja
- 5.6 Toimintaa tukevat hankkeet

5.1 Aktiiviset ja uudistuvat seurat 2026

Aktiiviset ja uudistuvat seurat – sujuva arki, vahva osaaminen ja kestävät rakenteet

TAVOITTEET	TOIMENPITEET 2026	MITTARIT
Seurajohtamisen ja hallinnon osaamisen vahvistaminen	- Käynnistetään Seurajohto 365 -ohjelma (johtaminen, talous, hallinto, vastuullisuus) - Otetaan käyttöön yhteinen koulutusvuosikello hallituksille ja toiminnanjohtajille - Tarjotaan sparrausta ja mentorointia strategisen johtamisen, hallinnon ja talouden hallinnan tueksi - Mallipohjia ja työkaluja kehitetään seurojen hallinnon käytäntöihin (vastuunjako, päätöksenteko, riskienhallinta) - Sisällytetään vastuullisuus osaksi seurojen hallinnon ja johtamisen koulutuksia	- Koulutuksiin ja sparrauksiin osallistuneiden määrä ja palaute - Koulutusvuosikellon käyttöönotto (kyllä/ei) - Seurojen itsearviointit johtamisen ja hallinnon kehityksestä - Vastuullisuusmallien käyttöönotto
Tiedolla johtamisen ja digitalisaation hyödyntäminen	- Laaditaan malliraportit ja tietokoosteet seurojen päätöksenteon tueksi - Hyödynnetään olemassa olevia työkaluja ja kootaan alueellista tietoa (harrastajamäärät, matalan kynnyksen harrastaminen, saavutettavuus) - Toteutetaan koulutus "Data arjessa – päätöksenteon perusta"	- Tiedolla johtamisen työkalujen käyttö seuroissa (määrä) - Koulutuksiin osallistuneiden seurojen määrä - Tiedon hyödyntäminen päätöksenteossa (kyllä/ei)
Kunta-seura-verkostojen ja yhteiskehittämisen vahvistaminen	- Järjestetään Seurafoorumit yhteistyössä kuntien kanssa kaikissa Päijät-Hämeen kunnissa - Määritellään yhteinen teemarakenne ja seuranta - Kartoitetaan verkostojen tuotteistamismahdollisuudet	- Foorumien määrä ja kattavuus - Palaute ja kehittämis ehdotukset
Koulupäivän aikaisen harrastamisen kehittäminen	- Tuetaan seuroja ja kuntia koulupäivän yhteydessä toteutettavan harrastamisen suunnittelussa - Sparrataan koulu-seura-kunta-yhteistyön rakenteita ja sopimusmalleja - Varmistetaan turvalliset ja yhdenvertaiset toimintatavat - Kootaan ja jaetaan hyviä käytäntöjä koulupäivän aikaisesta harrastamisesta	- Mallissa mukana olevien seurojen määrä - Koulupäivän aikaisten harrastusryhmien määrä - Seurojen ja koulujen välisten yhteistyösopimusten määrä

5.2 Liikkuvat kunnat 2026

Liikunta on osa kunnan kestävää hyvinvointia – yhteistyöllä, yhdenvertaisesti ja vaikuttavasti.

TAVOITTEET	TOIMENPITEET 2026	MITTARIT
Liikunta ja hyvinvointi osaksi kuntien strategioita, päätöksentekoa ja palvelurakenteita	- Vaikutetaan toiminnalla ja viestinnällä siihen, että liikunta sisällytetään kuntien strategioihin ja hyvinvointisuunnitelmiin - Sparrataan kuntia hyvinvointi- ja liikuntaohjelmien laatimisessa sekä mallinnetaan hyviä käytäntöjä - Kannustetaan poikkihallinnolliseen yhteistyöhön ja liikunnan kirjaamiseen kunnan palvelurakenteisiin - Tuetaan liikuntapalveluiden, koulutuksen, HVA ja seurojen yhteistyötä	- Kuntien määrä, joissa liikunta on strateginen tavoite - PHLU:n sparrausmallin käyttöönotto (kyllä/ei) 70 % alueen kunnista liikuntaohjelman piirissä - TEA-viisarin tulokset liikunnan osa-alueella nousevat
Alueellinen kuntakumppanuus ja kunta-seura kumppanuus tukevat yhteistä kehittämistä ja osaamista	- Kehitetään alueellista ja paikallista liikuntatoimintaa yli kuntarajojen yhdessä sovittujen tavoitteiden pohjalta - Neuvotellaan kuntakohtaiset kumppanuudet ja sopimukset, Rajattomasti liikuntatietoa -mallin pohjalta - Järjestetään yhteisiä kehittämisfoorumeita, koulutuksia ja vertaisverkostoja	2–3 yhteistä seudullista tavoitetta vuosittain - Kuntakumppanuudet sovittu vähintään 70 % kunnista - Yhteisten kehittämistilaisuuksien ja koulutusten määrä - Hankkeiden ja rahoituksen määrä alueella
Soveltavan liikunnan rakenteet juurtuvat kuntiin ja yhteistyö hyvinvointialueen kanssa vahvistuu	- Toteutetaan soveltavan liikunnan pilotteja kunta-seura- hyvinvointialue-yhteistyössä - Laaditaan mallitekstit soveltavan liikunnan kirjaamiseksi kuntien strategioihin ja hyvinvointisuunnitelmiin - Liitetään soveltavan liikunnan toimet maakunnallisiin ohjelmiin - Vahvistetaan soveltavan liikunnan osaamista ja näkyvyyttä alueellisissa verkostoissa	- Pilottien määrä ja osallistujat - Kunnat, joissa soveltava liikunta sisältyy strategioihin tai hyvinvointisuunnitelmiin - Yhteistyötoimien määrä hyvinvointialueen kanssa
Olosuhteet ovat saavutettavia, yhdenvertaisia ja kestävästi tuotettuja	- Osallistutaan Liikkuva-Päijät-Häme - ohjelman olosuhdetyöryhmän toimintaan - Toteutetaan Päijät-Hämeen jokimelontareitistöjen kunnostushanketta - Toimitaan tarvittaessa kuntien ja seurojen tukena olosuhdeasioissa	- Ollaan osallistuttu Liikkuva Päijät-Häme ohjelman olosuhdetyöryhmän toimintaan (kyllä/ei) - Päijät-Hämeen jokimelontareittien kunnostushanke on saatu päätökseen suunnitelman mukaisesti

Liikkuvat kunnat 2026

Liikunta on osa kunnan kestävästä hyvinvointia – yhteistyöllä, yhdenvertaisesti ja vaikuttavasti.

TAVOITTEET	TOIMENPITEET 2026	MITTARIT
Varhaiskasvatus-, koulu, ja opiskelupäivä tukevat lasten ja nuorten liikkumista arjessa	- Sparrataan yksiköitä ja kuntia liikunnallisen toimintakulttuurin kehittämisessä - Toteutetaan verkostotilaisuuksia varhaiskasvatukseen, kouluun ja opiskeluun - Tuetaan koulupäivän aikaista liikkumista ja harrastamisen mahdollisuuksia - Vahvistetaan Liikkuva koulu ja Liikkuva opiskelu -verkostoja	- Liikkuva varhaiskasvatus -ohjelmassa mukana 95 % yksiköistä - Liikkuva koulu -toiminnassa mukana 100 % kouluista - Liikkuva opiskelu -verkostossa 50 % alueen oppilaitoksista - Verkostotapaamisten määrä ja osallistujamäärät
Liikuntaneuvonta on laadukasta, saavutettavaa ja osana palveluketjuja	- Laaditaan alueellinen liikuntaneuvonnan kehittämissuunnitelma - Koordinoidaan maakunnallista liikuntaneuvonnan kehittämistä osana kuntien ja hyvinvointialueiden elintapaohjausta kaikille ikä- ja kohderyhmille - Kehitetään matalan kynnyksen palveluketjuja, sekä tehdään esteettömyys- ja saavutettavuuskatselmuksia - Hyödynnetään liikuntaneuvontaa osana kutsuntatilaisuuksia ja nuorten palveluketjuja	- Kehittämissuunnitelman valmistuminen - Sitoutuneiden kuntien määrä - Verkostotapaamisten ja kehittämistilaisuuksien määrä - Kehitettyjen palveluketjujen sekä toteutettujen esteettömyys- ja saavutettavuuskatselmusten määrä - Tilaisuuksien määrä ja osallistujamäärät
Kuntien henkilöstö liikkuu enemmän ja voi paremmin	- Viestitään työkaluista ja kampanjoista - Tarjotaan sparrausta henkilöstöliikunnan kehittämiseen (Buusti360) - Toteutetaan Liikkuva Päijät-Häme -kuntotestauskiertue	- Barometriin osallistuneiden kuntien määrä - Työkalujen ja kampanjoiden hyödyntäminen - Tapahtumien määrä ja osallistujamäärät
Ikäihmisillä on mahdollisuus liikkua ja osallistua omien voimavarojensa mukaan	- Nostetaan ikäihmisten liikunta strategisesti esiin verkostoissa ja kunta-asiakirjoissa - Hyödynnetään Ikiliikkuja-tietopaketteja ja kampanjoita - Innostetaan paikallisia toimijoita kehittämään uusia palveluja	- Liikunnan näkyminen strategioissa, (kyllä/ei) - Osallistujamäärät ja tapahtumien määrä

5.3 Osaaminen ja tietopalvelut 2026

TAVOITTEET	TOIMENPITEET	MITTARIT
Päätöksenteon ja toiminnan kehittämisen tueksi on tarjolla ajantasaista liikuntatietoa	• Tehdään suunnitelma miten ajantasaista tietoa kerätään, hyödynnetään ja jaetaan eteenpäin mm. seurojen ja kuntien käyttöön • Kootaan kuntatapaamisiin kuntakohtaisia toiminnan- ja vaikuttavuuden tuloksia ja yhteenvetoja • Tuotetaan kuntainfograafit liikunnan viranhaltijoille ja kuntapäättäjille kerran vuodessa • Tiedotetaan liikuntaan ja urheiluun liittyvistä ajankohtaisista asioista ja tutkimustuloksista • Tarjotaan työkaluja tiedolla johtamiseen mm. Rajattomasti liikuntaa -työkalu	• Ensimmäinen tiedolla johtamisen malli on määritelty ja sen on käytössä • Infograafit kunnille tehty, (kyllä/ei)
Ylläpidetään ja vahvistetaan asiantuntemusta	• Kartoitetaan ja mahdollistetaan henkilökunnan osaaminen ja osaamistarpeet strategian tavoitteiden suunnassa • Kootaan oma asiantuntijaverkosto (oto-toimijat ja konsultit) • Lisätään toimijoiden osaamista seuroissa ja kunnissa tarjoamalla mm. koulutuksia ja webinaareja	• Osaamiskartoitus tehty, (kyllä/ei) • Asiantuntijaverkosto koottu, (kyllä/ei)

5.4 Palvelukonsepti 2026

TAVOITTEET	TOIMENPITEET	MITTARIT
Palvelut ovat ajankohtaisia, laadukkaita ja helposti saavutettavia jäsenille ja eri kohde- ja sidosryhmille	- Tarjotaan jäsenille tukea, neuvontaa, sparrausta ja palveluita matalalla kynnyksellä - Selvitetään palveluiden osalta asiakkaiden tarpeet ja toiveet; seurat ja kunnat - Rakennetaan palvelupaketteja eri palveluista - Innovoidaan uusia palveluita ja tuotteita mm. tekoälyä/digitalisaatioita hyödyntäen	- Tarvekartoitus on tehty, (kyllä/ei) - Palvelupaketteja on tehty, (kyllä/ei)
Palveluita markkinoidaan ja myydään aktiivisesti	- Palveluiden suunnitelmallinen ja kohdennettu markkinointi ja myynti - Maksuttomien ja maksullisten palveluiden selkeä määrittely, liiketoiminnallisesti kannattavaa	- Myytyjen ja käytettyjen palvelujen määrä - Asiakastyytyväisyys
PHLU:n päätapahtumien konseptointi	Urheilugaala -, Joulumaa - ja Soveltava liikunta tapahtumien tuotteistaminen ja yhteiskehittäminen	Ollaanko päätapahtumat saatu tuotteistettua, (kyllä/ei)

5.5 Sidosryhmäyhteistyö 2026

TAVOITTEET	TOIMENPITEET	MITTARIT
Verkostoyhteistyö kunnan toimialojen, hyvinvointialueen, urheiluseurojen, järjestöjen, oppilaitosten, yritysten ja muiden kumppaneiden kanssa toimintojen- ja palveluiden kehittämiseksi ja yhteistyön lisäämiseksi on tavoitteellisista	- Määritellään verkostojohtamisen toimintamalli - Toimitaan aktiivisesti verkostojen veturina toiminnan kannalta tärkeissä verkostoissa - Vahvistetaan verkostojohtamista, tiedonvaihtoa ja yhteisiä kokeiluja	- Verkostojohtamisen toimintamalli, (kyllä/ei) - Verkostojen toiminnan vaikuttavuuden arviointi ja osallistujapalaute - Verkostotapaamisten määrä
Hankkeet tuottavat uusia ratkaisuja liikkumisen edistämiseen	- Rakennetaan maakunnallinen hankeportfolio liikkumisen kehittämisestä - Haetaan aktiivisesti uusia hankkeita hyödyntäen eri hankemahdollisuuksia - Tiedotetaan, kannustetaan ja sparrataan seuroja ja kuntia hakemaan hankkeita - Valmistellaan uusia yhteishankkeita seurojen, kuntien ja eri toimijoiden kanssa - Hyödynnetään kehittämistyössä Liikkuva Päijät-Häme 2030 -ohjelmaa	- Yksi uusi yhteistyöhanke haussa, (kyllä/ei) - Hankesparraus toiminnassa, (kyllä/ei) - Hankkeiden ja rahoituksen määrä
Sidosryhmäyhteistyö on suunnitelmallista	- Tehdään suunnitelma sidosryhmäyhteistyön toteuttamiseen, vuosikello - Rakennetaan tärkeimpien kumppaneiden kanssa pitkäjänteistä kumppanuutta - Tavataan toimijoita ja kumppaneita säännöllisesti mm. viranhaltijat, toiminnanjohtajat, kuntapäättäjät - Toteutaan avointa ja säännöllistä viestintää	- Suunnitelma tehty, (kyllä/ei) - Tapaamisten määrä - Viestintää toteutettu, (kyllä/ei)

5.6 Toimintaa tukevat hankkeet 2026, PHLU päätoteuttajana

HANKE	TAVOITTEET
Työkykyä ja osallisuutta -hanke	Hankkeen päätavoitteena on pilotoida ja luoda toimintamalli heikommassa työmarkkina-asemassa olevien työ- ja toimintakyvyn tukemiseksi elintapaohjauksen ja liikuntaneuvonnan avulla. Samalla edistetään kohderyhmän osallisuutta ja parannetaan työllistymisen edellytyksiä
Päijät-Hämeen jokimelontareittien kunnostushanke	Hankkeen päätavoitteena on melontareittien kunnostus Päijät-Hämeessä, keskittyen Teuronjokeen, Kyminkäänteeseen ja osittain Porvoonjokeen
#KyläLähteeLiikkeelle2.0 -hanke	Hankkeen päätavoitteena on lisätä maaseudulla asuvien yläkouluikäisten nuorten ja heidän perheidensä arjen aktiivisuutta, osallisuutta ja hyvinvointia sekä tarjota uusia liikunnallisia toimintamalleja nuorten toiveiden ja tarpeiden pohjalta

5.7 Toimintaa tukevat hankkeet 2026, PHLU osatoteuttajana

HANKE	TAVOITTEET
Lisää liikettä -hanke	Lisää liikettä -hanke on Liikunnan aluejärjestöjen yhteinen valtakunnallinen hanke. Hankkeen tavoitteena on edistää liikuntamyönteistä toimintakulttuuria sekä fyysisen aktiivisuuden suositusten toteutumista varhaiskasvatuksessa, kouluissa ja oppilaitoksissa. Paikallistasolla tuetaan toimijoita Liikkuvat ohjelmakokonaisuuden kehittämistyön eri vaiheissa. Lisäksi edistetään harrastamisen mahdollisuuksia koulupäivän yhteydessä
Liikuttava Suomi -hanke	Liikuttava Suomi -hanke on Liikunnan aluejärjestöjen yhteinen valtakunnallinen hanke. Hankkeen tavoitteena on työikäiseen aikuisväestöön kohdistuvan Liikkuva aikuinen -ohjelman yhdessä sovittu alueellinen toimeenpano, sekä ikäihmisten fyysisen aktiivisuuden ja liikunnan lisääminen
Liikkeellä kuntoon -hanke	Liikkeellä kuntoon -hanke on Suomen Paralympiakomitean hanke. Hankkeen avulla kootaan alueellinen osaaminen ja kehitetään uusia yhteistyömalleja soveltavan liikunnan ja paraurheilun vahvistamiseksi alueellisesti. Tavoitteena on pysyvä parannus yhdenvertaisiin liikkumisen mahdollisuuksiin
Avoimet ovet -hanke	Avoimet ovet -hanke on Suomen Paralympiakomitean hanke. Hanke jatkaa seuratoiminnan kehittämistä aikaisemmassa Avoimet ovet -hankkeessa syntyneen inklusiivisen seuran kehittämismallin avulla. Tukemalla kaikille avointa liikuntakulttuuria lisäämällä urheiluseurojen osaamista soveltavan liikunnan ja paraurheilun järjestäjinä
Liikunnallinen elämäntapa kutsuntoihin - liikunnan aluejärjestöt kutsunnoissa -hanke	Hankkeen keskeisenä tavoitteena on kannustaa nuoria liikunnalliseen elämäntapaan ja vahvistaa heidän toimintakykyään ennen varusmiespalvelusta

6. Hallinto

Toiminnan pohjana ovat hyvän hallinnon periaatteet ja toimintaa ohjaa PHLU:n säännöt ja strategia. Ylintä päätösvaltaa PHLU:ssa käyttää jäsenistön edustajista koostuva varsinainen kokous keväällä ja syksyllä. Hallituksen muodostavat syyskokouksessa kahdeksi kalenterivuodeksi valittu puheenjohtaja ja kahdeksan hallituksen jäsentä. Toiminnan strategiset tavoitteet ja vuosittaiset toiminnan ja talouden painopisteet määrittelee hallitus.

Operatiivisesta toiminnasta vastaa toimihenkilöstö. Toistaiseksi voimassa olevassa työsuhteessa PHLU:ssa työskentelee kuusi henkilöä ja muut henkilöt työskentelevät erilaisissa hankkeissa tai asiantuntijatehtävissä. Henkilöstön määrä vaihtelee vuosittaisten hankkeiden määrän mukaan.

Toimihenkilöiden lisäksi PHLU:ssa työskentelee erilaisissa koulutus- ja testaustehtävissä oto-työntekijöitä. Vahvan oppilaitosyhteistyön kautta harjoittelussa on vuosittain useita opiskelijoita eri oppilaitoksista. PHLU:n toimisto sijaitsee Lahden Urheilukeskuksessa.

OSAAMISEN KEHITTÄMINEN

Henkilöstön ydinosaamista ovat seuratoiminta, lasten ja nuorten liikunta, aikuisten terveys- ja harrasteliikunta, henkilöstöliikunta, liikuntaneuvonta, taloushallinto, olosuhdetyö, työllistäminen, hankeosaaminen ja liikuntapolitiikka.

Henkilöstön osaamisen kehittämiseksi järjestetään yhteisiä koulutustilaisuuksia ja osallistutaan muiden tahojen järjestämiin koulutuksiin ja verkostotapaamisiin. PHLU:n oto-kouluttajien verkostoa pidetään ajan tasalla resursoimalla heidän mahdollisuuteen osallistua PHLU:n omiin koulutuksiin, valtakunnallisiin kouluttajakoulutuksiin ja kouluttajahuoltoon.

PHLU:n tavoitteena on olla vetovoimainen ja pidetty työpaikka. Henkilöstön hyvinvointiin ja osaamiseen panostetaan mm. koulutuspäivillä, yhteisillä virkistys- ja liikuntapäivillä, viikoittaisilla liikuntatunneilla sekä muilla henkilöstöeduilla.

7. Talous

PHLU:n toiminta on tällä hetkellä taloudellisesti vakaalla pohjalla. Valtion toiminta-avustus kattaa noin 21 % toiminnan kuluista. Lähes 80 % toiminnan tuotoista koostuu varsinaisen toiminnan tuotoista, varainhankinnasta ja hankeavustuksista.

Valtionhallinnon talouden sopeuttamistoimintojen kohdistuessa liikuntaan, on tulevana vuosina edunvalvonnan tehostaminen liikunnan osalta erityisen tärkeää.

Mahdolliset valtion toiminta-avustuksiin lähivuosina tulevat leikkaukset pakottavat arvioimaan ydintoimintoja ja kehittämään omaa varainhankintaa entisestään.

Varainhankintaa tullaan lisäämään tulevana vuonna omaa palvelumyyntiä kehittämällä. Jatkossa toiminnan kehittämisessä pyritään panostamaan myös pitkäkestoisempiin ja laajempiin hankekokonaisuuksiin sekä yhteistyösopimuksiin.

Vuoden 2026 talousarvio pohjautuu 230 000 euron valtion toiminta-avustukseen. Talousarvio täsmäytetään alkuvuodesta, kun avustus- ja hankepäätökset vahvistuvat.

Taloussuunnitelma 2026

VARSINAINEN TOIMINTA	
TUOTOT	802 400,00
Varsinaisen toiminnan kulut	
Palkat	-581 784,81
Henkilöstösivukulut	-138 374,01
Henkilöstökulut yhteensä	-720 158,82
Tilavuokrat	-49 321,00
Ulkoiset palvelut	-68 700,00
Matkakulut	-35 100,00
Koulutuskulut	-22 000,00
Materiaali- ja Markkinointikulut	-21 650,00
Käyttö- ja ylläpitokulut	-82 500,00
Tapahtumakulut	-30 400,00
Muut toimintakulut	-32 420,00
VARSINAISEN TOIM. KULUT	-1 062 249,82
VARSINAINEN TOIMINTA	-259 849,82

VARAINHANKINTA	
TUOTOT	14 600,00
KULUT	-500,00
VARAINHANKINTA	14 100,00
RAHOITUSTUOTOT/KULUT	-50,00
YLEISAVUSTUKSET	230 000,00
Yhteensä	-15 799,82

8. Vastuullisuus

PHLU:n vastuullisuusohjelman tavoitteena on tukea PHLU:n strategisia päämääriä edistämällä vastuullista toimintaa liikunnan ja urheilun saralla.

PHLU haluaa tarjota kestävää, saavutettavaa ja turvallista toimintaa. PHLU haluaa omalla toiminnallaan ja esimerkillään kannustaa seuroja kehittämään toimintaansa vastuullisesti.

Tavoitteena on, että kaikilla on tasavertainen mahdollisuus osallistua liikunta- ja urheilutoimintaan turvallisessa toimintaympäristössä.

Vastuullisuusohjelma sisältää selkeät tavoitteet, toimenpiteet ja mittarit, joita arvioidaan ja päivitetään vuosittain.

Vuonna 2026 painopisteet ovat:

- Vastuullisuus sisällytetään johtamisen ja koulutusten sisältöihin
- Tuetaan seuroja ja kuntia vastuullisuuden eri osa-alueiden kehittämisessä
- Rakennetaan mittaristo ja lisätään osaamista vastuullisuuden arviointiin
- Vahvistetaan yhdenvertaisuuden, turvallisuuden ja ympäristövastuun näkyvyyttä viestinnässä

OHJELMAN SISÄLLÖT

Hyvä
hallintotapa

Turvallinen
toiminta-
ympäristö

Yhdenvertai-
suus ja tasa-
arvo

Ympäristö ja
ilmasto

Vastuullisuus
on osa kaikkea toimintaamme!

Vastuullisuusohjelmaan [tästä linkistä](#) tai skannaa QR-koodi

REILU PELI – URHEILUYHTEISÖN EETTISET PERIAATTEET

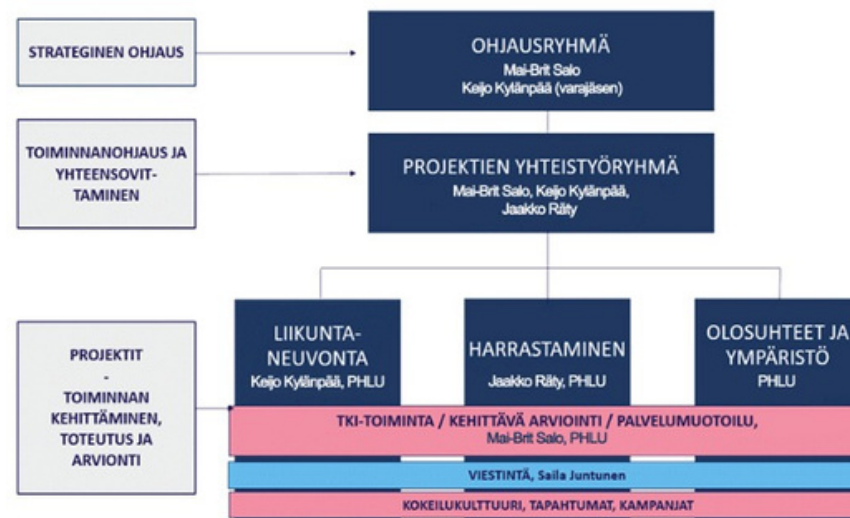
9. Liikkuva Päijät-Häme -ohjelma 2030

Ohjelman päämääränä on, että kaikkien päijäthämäläisten fyysinen aktiivisuus lisääntyy ja paikallaanolo vähenee.

Ohjelma on osa Päijät-Hämeen hyvinvointisuunnitelman toimeenpanoa.

Ohjelman painopiste tuleville vuosille on edelleen lapset, nuoret ja lapsiperheet. PHLU on vahvasti mukana ohjelman kehittämisessä ja toteuttamisessa.

PHLU:n toimijat vastaavat harrastamisen ja liikuntaneuvonnan projektitoiminnasta sekä ovat mukana ohjaus-, kehittämis- ja TKI- ryhmissä. Ohjelman toteutuksesta vastaa Päijät-Hämeen liitto.

Hyvää oloa
liikunnalla!

Päijät-Hämeen Liikunta ja Urheilu ry
www.phlu.fi

Urheilukeskus
Salpausseläntie 8
15110 Lahti

